

Samrådsyttrande

Datum
2023-08-31
Kontaktperson
Malin Skog

Mottagare
Njordr Offshore Wind AB

Yttrande i avgränsningssamråd om vindkraftprojektet Skagerrak Offshore Gamma

Swedish Pelagic Federation producentorganisation (SPF) företräder samtliga svenska fiskefartyg över 12 meters längd inom det pelagiska fisket efter bl.a. sill, skarpsill, tobis och makrill i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt och Östersjön samt ett antal fartyg mindre än 12 meter som fiskar kustnära längs Västkusten respektive i Östersjön. Våra medlemmar står varje år för ca 90% av den totala fiskade volymen i Sverige. Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter i detta avgränsningssamråd.

SPF:s generella hållning

SPF anser att alltför mycket kunskap fortfarande saknas när det gäller vilken inverkan etablering av vindkraftparker får på den marina miljön, i första hand olika fiskarter, för att en storskalig utbyggnad av vindkraft i utsjön ska vara möjlig. Mer kunskap, baserad på långtidsstudier vid befintliga vindkraftparker och utgående från en rad olika marina arter, måste tas fram innan vindkraft till havs alls kan övervägas. För pelagiskt fiske är samexistens med vindkraft på samma yta sannolikt omöjligt och många vindkraftparker konkurrerar med vårt fiske om ytan i havet. Det aktuella området överlappar delvis ekonomiskt viktiga områden för yrkesfisket, samt överlappar med det skyddade N2000-området Bratten med synnerligen känsliga bottenarter och bottenlevande arter. SPF anser därför att det är synnerligen olämpligt för utbyggnad av vindkraft då detta kan få negativa konsekvenser för såväl den marina faunan som för yrkesfisket.

Bristande samrådsunderlag och fiskets bedrivande

Samrådsunderlaget från Njordr får anses var synnerligen undermåligt då det saknar mycket vad gäller beskrivningar av både planerad verksamhet, området i sig och de verksamheter som bedrivs där. Exempelvis saknas helt beskrivningar av fiskets bedrivande i området. Utöver detta verkar Njordr snarare än att sträva efter en samexistens och samverkan med befintliga verksamheter så som yrkesfisket vilja provocera fiskets organisationer genom att uttrycka att parken skulle ”säkra ett trålningsförbud inom hela området för de närmaste 40 åren ... vilket bedöms som positivt för havslevande djur och växter”. SPF vänder sig kraftigt emot denna typ av skrivningar.

Fisket i områden måste naturligtvis noga beskrivas av Njordr i kommande samråd. En sådan beskrivning ska vara uppdelad på olika redskapstyper och målarter, och ha en väl tilltagen referensperiod på minst 10-15 år, men helst lika lång tid som vindkraftparkens planerade livstid. Det pelagiska fisket och fiskarterna är föremål för relativt stora naturliga variationer,

vilket gör det extra viktigt att i MKB se till en väl tilltagen tidsperiod som referens för det fiske som bedrivs i området för att få en rättvisande bild av fiskets variationer.

I framförallt östra delen av utpekat område bedrivs ett ekonomiskt viktigt fiske. För våra medlemmars bedrivs här fiske av sill för konsumtion, som levereras både till den svenska beredningsindustrin och till utlandet. Fångsterna av sill i ett visst område kan variera stort från år till år, vilket gör att behovet att kunna förflytta det pelagiska fisket dit fisken ansamlar sig är stort och det kräver stora ytor som är möjliga att fiska på.

Pelagiskt fiske med trål och not är en utrymmeskrävande verksamhet som i dagsläget inte kan samexistera med marina vindkraftverk. Med vajer och trål på släp kan ekipaget vara över en kilometer långt och det kan väga hundratals ton när trålen är full med fisk. Att väja eller stoppa för ett vindkraftverk t.ex. vid dåligt väder är omöjligt. En vindkraftpark är därför för våra medlemmar att se som ett helt stängt område där fiske över huvud taget inte kan bedrivas. I dagsläget är det inte tillåtet eller inte praktiskt möjligt att fiska med släpredskap inom vindkraftparker.

Njordr har valt ett område utanför utpekat riksintresse för yrkesfiske. SPF vill vi betona att pelagiskt fiske till stor del bedrivs utanför utpekade riksintresseområden för yrkesfiske. Det pelagiska fisket är till sin natur dynamiskt och följer fiskens vandringar som ser olika ut från år till år. Det innebär att våra medlemmars fiske bedrivs både i och utanför riksintresseområdena.

Negativ miljöpåverkan

SPF är oroliga för att förtöjningen av flytande vindkraftverk som till viss del ligger på och konstant rör sig över botten ska medföra en stor negativ påverkan på känsliga och skyddade bottenhabitat och bottenlevande organismer inom N2000-området Bratten. Njordr behöver i MKB också förtydliga förankringsradien kring varje kraftverk och vilken påverkan på botten och de känsliga arter som finns inom området som förväntas av förtöjningsvajar/kedjorna både under konstruktion och medan kraftverket är i drift. Även ljudöverföring från vindkraftverket via förtöjningsvajar/kedjor ned i det underliggande och omkringliggande vattnet måste nog beskrivas, samt hur dessa undervattensljud kan påverka olika typer av organismer i olika livsstadier.

SPF:s medlemmar uttrycker en stark oro över hur befintliga vindkraftparker kan ha medfört beteendeförändringar hos fisken. I södra Östersjön har våra medlemmar över tid som vindkraftparkerna i framförallt tyska vatten blivit allt fler, noterat att sillens vandringsmönster och beteende har förändrats. På måna platser där de tidigare bedrivit sitt fiske finns inte längre någon sill. Den har tagit andra vägar och uppehåller sig nu på djupare vatten än tidigare och det är svårare för våra fiskare att veta var sillen befinner sig. Sillpopulationen i västra Östersjön har ytterst dålig rekrytering och fiskarna frågar sig om detta är kopplat till vindkraftsetableringar på eller nära tidigare lekplatser.

Vindkraftparker kan under drift medföra bland annat ändrade strömmönster, kroniska lågfrekventa undervattensljud, vibrationer och elektromagnetiska fält runt strömkablar och dessa faktorer kan i sin tur påverka fiskens beteenden, kanske framförallt vid reproduktion

och när den vandrar. Detta är områden där mycket kunskap ännu saknas. SPF ser därför att det är av största vikt att dessa faktorer och hur de kan påverka den marina faunan såväl lokalt som mer regionalt utreds noggrant i kommande MKB. Det är av yttersta vikt att ha i åtanke att olika fiskarter kan reagera olika och att en studie på t.ex. torsk eller ål inte kan översättas till att gälla för sill eller skarpsill. Varje fiskart har sin unika biologi och sina anpassningar till de lokala förhållandena.

Säkerhetsavstånd

Fiske med släpredskap inom ett område med flytande vindkraftverk ser vi som helt uteslutet. SPF anser att Njordr behöver förtydliga hur förtöjningen av flytande vindkraftverk kan komma att påverka fiske med släpredskap samt annan fartygstrafik utanför en eventuell framtida vindkraftpark med tanke på eventuell insnärjningsrisk. SPF skulle önska att Njordr mer detaljerat går in på denna möjliga problematik samt vilka säkerhetszoner som ska gälla runt en eventuell vindkraftpark i sitt nästa samråd.

Kumulativa effekter

SPF ser med oro på det stora antalet befintliga och planerade vindkraftsetableringar i våra omgivande vatten och den kumulativa inverkan dessa kan få på miljön och fiskbestånden. SPF kräver att det görs en samlad analys av etablerade och planerade vindkraftparkers kumulativa inverkan på ekosystemet och av framtida möjligheter till fiske i området innan beslut fattas om åtgärder och verksamhet som konkurrerar om utrymme. Det gäller i synnerhet för en verksamhet som är mer eller mindre permanent till sin natur så som en vindkraftpark.

Om ni har några frågor kopplat till vårt samrådsyttrande eller i övrigt om pelagiskt fiske kopplat till ert projekt är ni välkomna att kontakta oss.

**Vänliga hälsningar,
Malin Skog, SPF PO**

Tel: 0731-508 708

Malin.Skog@pelagic.se